

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VTÁČKOVCE

Zmeny a doplnky č.1
Návrh

**VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA
POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY
A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKÉ ÚČELY**

Schvaľovacia doložka:

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo vo Vtáčkovciach

Číslo uznesenia a dátum schválenia:

Číslo VZN, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce :

Oprávnená osoba: Mgr. Gabriela Gáborová – starostka obce:

Jún 2020

Obstarávateľ : **Obec Vtáčkovce**
Obecný úrad, Vtáčkovce 15
044 47 Kecerovce

Zastúpený : Mgr. Gabriela Gáborová – starostka obce
IČO : 00691305

Spracovateľ : **Invest Leasing, s. r.o.**
Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov

Zastúpený : Ing. arch. Jozef Kužma – konateľ
IČO : 31413056

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Jozef Kužma – autorizovaný architekt
Číslo osvedčenia : 1203 AA

Zodpovedný riešiteľ : Ing. Ján Stano

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácií obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je Ing. Iveta Sabaková s registračným číslom preukazu 286 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 10.10.2011.

OBSAH

textová časť

1. Úvod
2. Prírodné podmienky, poľnohospodárska pôda, poľnohospodárska výroba, lesná pôda, lesné hospodárstvo
3. Navrhované zdôvodnenie urbanistického riešenia územného plánu
4. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely

tabuľková časť

- Tabuľka č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch mimo zastavaného územia obce Vtáčkovce
- Tabuľka č.2: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch v hraniciach zastavaného územia obce Vtáčkovce
- Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v obci Vtáčkovce

grafická časť

- Výkres č.8: Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely, M 1:5 000, obce Vtáčkovce

1. ÚVOD

Z dôvodu potrieb komplexného zhodnotenia potenciálu celého katastrálneho územia obce, určenia hlavných cieľov a požiadaviek, ktoré treba riešiť v Zmenách a Doplnkoch (ZaD) č. 1 obstarávanej územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD) a určenia podrobných požiadaviek na formu, rozsah a obsah spracovania ÚPD bol v roku 2019 objednané obcou Vtáčkovce ZaD č. 1 územného plánu, ktorý bude riešiť predovšetkým vzťahy v katastri obce, vzťahy so susednými obcami a dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Navrhované zámery je potrebné zosúladiť s územným systémom ekologickej stability.

Potreba vypracovať ZaD č. 1 územného plánu obce, zdôvodňujúceho obstaranie, vyplýva z toho, že:

- základným nástrojom pre riadenie celého investičného procesu v obci počas platnosti územného plánu obce, ktorý je potrebné pravidelne prehodnotiť a v prípade potreby aktualizovať,
- umožňovať priechodnosť investičných zámerov, to znamená konkrétnej povoľovacej činnosti navrhutej v územnom pláne, pri následnom vydávaní územných rozhodnutí a stavebných povolení,
- záväzným podkladom pre koordináciu zámerov výstavby v území,
- záväzným podkladom pre projektovanie dopravnej, technickej a sociálnej vybavenosti v obci,
- umožňovať realizáciu stavieb verejnoprospešného charakteru, kde nie je daný súhlas vlastníkov pozemkov s ich výstavbou, a to tým, že vymedzí verejnoprospešné stavby v danom území v zmysle stavebného zákona.

ZaD č. 1 územného plánu boli objednané aj z dôvodu aktuálnej potreby pre operatívne rozhodovanie pri riadení a usmerňovaní územného rozvoja obce.

Siete technickej infraštruktúry budú riešené podľa potrieb jednotlivých funkčných plôch.

Riešenie ZaD č. 1 Územného plánu obce Lipníky je bilancované na obdobie k roku 2040. Územný plán obce je nutné spracovať v rozsahu ustanovení platného stavebného zákona a súvisiacich predpisov o územnoplánovacích dokumentáciách.

1. Základné východiskové podklady použité pri spracovaní prílohy Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely boli:
 - hranica súčasne zastavaného územia k 1.1.1990,
 - bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) z Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy,
 - úhrnné hodnoty druhov pozemkov
 - komplexný urbanistický návrh

2. PRÍRODNÉ PODMIENKY, PÔDNY FOND, POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Zájmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a pracovné príležitosti.

Obec Vtáčkovce sa nachádza južne od mesta Prešov v povodí toku Trstianka v čiastkovom povodí rieky Torysa. Územie obce Vtáčkovce je v dotyku s obcami - Ploské, Kecerovce, Bunetice v okrese Košice okolie a Varhaňovce v okrese Prešov. V ZaD č. 1 ÚPN O prípadné návrhy súvisiace so záujmovým územím budú riešené len na území obce.

Katastrálne územie z hľadiska geomorfologického členenia územia Slovenskej republiky (podľa Mazúra a Lukniša) patrí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincie Vnútorne západné Karpaty, oblasť Lučenecko-košická znížena, celok Košická kotlina, podcelok Toryská pahorkatina.

K. ú. je tvorené základnou morfoštruktúrou eróznou-denudačným reliéfom a morfológicko-morfometrickými typmi reliéfu:

- v k. ú. ide o mokradňové úpätné a medzivalové depresie tvorené morfoštruktúrou prechodného pásma - transverzálnou depresiou Nízkych Beskyd, štruktúrou peripieninského lineamentu, pričom z hľadiska morfológicko-morfometrického ide o úvalinové doliny a úvaliny kotlín a brázd a základným eróznou-denudačným reliéfom je reliéf kotlinových pahorkatín.

Riešené územie má monotónnu geologickú stavbu, typickú pre vnútrokarpatský neogén. Katastrálne územie budujú neogénne vrstvy vrchného pliocénu, tvorené prevažne jazernými sedimentami, v ktorých sú dominujúcou zložkou íly, pieskovce a piesky. Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinelé s lavicami do 50 cm. Prítomnosť ílovcov je podradná. Alúvium potoka Trstianka tvoria fluviálne sedimenty (pieščitě štrky, hlinité štrky a hliny) kvartéru. Pôdotvorný substrát je minerálne chudobný, čomu zodpovedá i kvalita pôd.

Územie obce leží v priemernej nadmorskej výške 385 m. n. m. v intervale od 350 m n. m. do 439 m. n. m.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie**, v katastrálnom území obce Vtáčkovce výrazne prevažuje rajón pieskovcovo-zlepencových hornín, ktorý je v alúviu Trstianky striedaný rajónom údolných riečnych náplavov, v oblasti výskytu riečnych terás rajónom náplavov terasových stupňov, v malej miere na ostatnom území aj rajónom deluviálnych sedimentov.

Pestrosť reliéfu a geologického podložia sa odzrkadľuje v pôdnych typoch, kde sa prejavuje vertikálna stupňovitosť pôd: kambizeme (hnedé pôdy) plytké zo skupiny mezobázických pôd a hnedé pôdy nenasýtené zo skupiny oligobázických pôd vo vyšších partiách katastra.

Z hľadiska klimatických regiónov pre bonitačný informačný systém (Džatko, Mašát, Cambel, 1989) ide o klimatický región 07 – mierne teplý a mierne vlhký

Oblasť	Klimatický región	TS>10oC	td<5°C	T jan. °C	T veget °C
	07 – mierne teplý, mierne vlhký	2500-2200	215	-2 až -5	13 – 15

V rámci širšie riešeného územia je v katastri evidovaný hydrogeologický rajón NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny (určujúcim typom priepustnosti na území tohto hydrogeologického rajónu je medzizrnová priepustnosť). Využitelné množstvá podzemných vôd sa v tomto hydrogeologickom rajóne pohybuje do 258,5 l.s⁻¹.

Riešené územie a jeho bližšie okolie nie je príliš bohaté na výskyt minerálnych vôd.

POLNOHOSPODÁRSKA PÔDA

Plocha	ha	%
orná pôda	167	45
lúky a pasienky	36	9
záhrady, ovocné sady	6	2
lesy	118	32
vodné plochy	2	1
zastavané plochy	17	4
ostatné	27	7
Celkom:	374	100

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, www.katasterportál.sk

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že zornenie je 167 ha čo predstavuje 45 % z celkovej výmery. Negatívne vplyvy poľnohospodárskej veľkovýroby spojené s hrubými zásahmi do prírodných ekosystémov nie sú v porovnaní s inými regiónmi veľmi výrazné.

Charakteristika základných pôdnych predstaviteľov v riešenom území vyplýva z kategorizácie pôd podľa kódovania bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto hlavné pôdne jednotky :

Kód	Označenie	Charakteristika
77	KM	kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
82	KM	kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké

V nasledujúcej tabuľke sú vyhodnotenú vybrané ukazovatele kvantitatívnych a kvalitatívnych vlastností pôdy v katastrálnom území obce Vtáčkovce:

7 kód	skup. kval.	TPK	p. typ	p. druh	sklonitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka
0777262	8	T 2	KM	Hlinitá	3 - 7°	J	stredná	do 30 cm
0777462	8	T 2	KM	Hlinitá	7 - 12°	J	stredná	do 30 cm
0782682	9	T 2	KM	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	silná	30 -60 cm
0782882	9	T 3	KM	Hlinitá	17 - 25°	S	stredná	30 -60 cm

POZN: Zvýraznené sú pôdy chránené v zmysle §1, ods. 3 a prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z.

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Poľnohospodárska činnosť je zameraná na rastlinnú prvovýrobu.

Poľnohospodársku pôdu pozostávajúcu z 167 ha ornej pôdy, 6 ha záhrad a ovocných sádov a 36 ha lúk a pasienkov obhospodarujú SHR a samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do 1.-4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce Vtáčkovce nenachádza.

Podľa prílohy č. 2 „Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa na území obce **Lipníky nachádzajú tieto BPEJ 0579262, 0777262**

Rastlinná výroba je zameraná predovšetkým na pestovanie obilnín, okopanín, krmovín a technických plodín.

Poľnohospodárska výroba je sústredená u SHR, orientovaných na rastlinnú produkciu.

Zeleň trvalých trávnych porastov je v krajinej štruktúre plošne najviac zastúpená, má vysokú ekologickú hodnotu a je významným krajinným prvkom.

Územný plán navrhuje:

- zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji pred ich zástavbou,
- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na udržanie ekologickej stability územia udržiavaním a obnovou zdravých trvalých porastov s cieľom zachovania krajinného rázu poľnohospodárskej krajiny,
- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd a zosuvy svahov.

Vzhľadom na územný potenciál obce je možné uvažovať s pestovaním a využitím technických plodín pre zásobovanie teplom ako obnoviteľným zdrojom energie. Územný plán nerieši žiadne významné doplnenie krajnotvornej zelene.

ÚPNO má spracovanú prílohu „ Vyhodnotenie dôsledkov navrhovaných stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde“ v súlade s vyhláškou č. 508/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

LESNÉ POZEMKY, LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Na území obce Vtáčkovce je evidovaných cca 118 ha lesných pozemkov, čo tvorí 32 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce. Dominantný podiel na výmere lesných porastov v katastrálnom území obce majú hospodárske lesy.

Plochy ochranných lesov a plochy lesov osobitného určenia sa v katastrálnom území obce nenachádzajú. V zastúpení lesných typov prevažujú lesy listnaté s prevahou duba a hraba a prímiesou javora, jaseňa a z ihličnatých drevín borovice. Z pohľadu vekových tried prevládajú vekové triedy 5 a 6, prevládajú v nich porasty dvojetážové, ktoré už boli rozpracované v predchádzajúcom decéniu a obnova pokračuje formou okrajových clonených rubov v pásoch na 1 až 2 výšky porastu. Drevná hmota je spracovávaná na pílach mimo územia obce.

Lesný hospodársky plán pre Lesný hospodársky celok Pekl'any je platný na roky 2014 – 2023, ktorý pre hospodárenie na lesnom pôdnom fonde je potrebné považovať za záväzný.

V prípade návrhu zmeny kultúry na lesné plochy je potrebné dodržať ustanovenia zákona číslo 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

3. NAVRHOVANÉ ZDÔVODNENIE URBANISTICKÉHO RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obytné územie:

Riešenie územného plánu obce uvažuje do roku 2040 s návrhom plôch pre bývanie:

Lokality rodinných domov:

Číslo	Poloha v obci	Výmera m ²	Orientačný počet	
			rodinných domov	bytov
L1	Severovýchodná časť obce	20 100	25	28
L2	Východná časť obce	4 400	5	11
L3	Južná časť obce - pri cintoríne	11 600	15	18
SPOLU		36 100	50	57

Označenie lokalít je podľa grafickej časti územného plánu

Pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto lokalitách o výmere cca 59 200 m², pri orientačnom počte v lokalitách rodinných domov L1 – L3 je navrhovaných cca 50 rodinných domov s realizáciou približne 57 bytov.

Občianska vybavenosť

Pri zohľadnení tohto nárastu je uvažované s nárastom plôch pre umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti. (plochy č. O 1)

Polyfunkčné plochy:

Návrh územného plánu obce rieši plochu turizmu a cestovného ruchu (č. P1 a P2) v južnej časti katastra.

Cestné komunikácie:

Územný plán obce rieši nové miestne obslužné komunikácie, ktoré sú navrhované pre zabezpečenie dopravnej obsluhy navrhovaných plôch bývania a cestovného ruchu a rekreácie, technickej vybavenosti.

plochy miestnych komunikácií (19, 20, 21, 22)

Názov lokality	Pôvodné funkčné využitie lokality (podľa platného ÚPN O)	Pôvodná výmera	Navrhované funkčné využitie lokality	Navrhovaná výmera
Južná časť obce - pri cintoríne	plocha ornej pôdy - parcela č. 277/1	17037	plocha rodinných domov L3 - parcela č. 1285	11640
			plocha občianskej vybavenosti - zdravotné stredisko (O1) - parcela č. 1285, 1390	5582
Južná časť obce	polyfunkčná plocha výrobných služieb a bývania - parcela č. 308/1, 308/2	5600	časť - polyfunkčná plocha bývania a občianskej vybavenosti P1 - parcela č. 308/2, 1288, 1399	10092
	plocha trvalé trávne porasty - parcela č. 1288	3642		
	plocha ostatná - parcela č. 1288	850		
Východná časť obce - športovisko (10)	plocha športu	5200	plocha občianskej vybavenosti - materská škola (11) - časť parcely č. 1291, 889/3, 391/84,	3272
			detské ihrisko (13) - časť parcely č. 1292/1	866
Východná časť obce	plocha trvalé trávne porasty - parcela č. 881/1	40 133	plocha rodinných domov L2	4389
Severovýchodná časť obce	plocha ornej pôdy - parcela č. 442/3	74 029	plocha rodinných domov L1	20 032

Údaje o výmerách sú získané počítačovou metódou na mapových podkladoch použitých pre riešenie územného plánu a preto sa tieto nemusia zhodovať s údajmi evidencie nehnuteľnosti. Pre riešenie územného plánu obce a vyhodnotenia záberov PP a LP sú postačujúce.

4. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Tabuľka č.1a: Prehľad stavebných a iných zámernov na poľnohospodárskej pôde a lesnej pôde mimo zastavaného územia obce Lipníky

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera lesnej pôdy	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Vlastník/užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Iná informácia
			spolu v ha		spolu v ha	z toho			(závlaha, odvodnenie)	
						Odv. skup. /BPEJ	výmera v ha			
Plocha rodinných domov	L 1	Vtáčkovce	2,0100	-	1,8400	8/0777462	1,8400	Súkr.	-	-
	L 2	Vtáčkovce	0,4400	-	0,4400	8/0777462	0,4400	Súkr.	-	-
	L 3	Vtáčkovce	1,2000	-	1,2000	8/0777462	1,2000	Súkr.	-	-
Polyfunkčná plocha	PP 1	Vtáčkovce	1,1000	-	0,3000	8/0777462	0,3000	Súkr.	-	-
	PP 2	Vtáčkovce	0,4150	-	0,0900	8/0777462	0,0900	Súkr.	-	-
Občianska vybavenosť	O 1	Vtáčkovce	0,5600	-	0,5400	8/0777462	0,5400	Súkr.	-	-
Komunikácie	19	Vtáčkovce	0,0870	-	0,0120	8/0777462	0,0120	Súkr.	-	-
	20	Vtáčkovce	0,0450	-	0,0130	8/0777462	0,0130	Súkr.	-	-
	21	Vtáčkovce	0,0670	-	0,0000	8/0777462	0,0000	Súkr.	-	-
	22	Vtáčkovce	0,1820	-	0,0000	8/0777462	0,0000	Súkr.	-	-
SPOLU			6,1060		4,4350		4,4350			

Tabuľka č.1b: Prehľad zmien funkčných plôch bez záberu poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce Lipníky

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera lesnej pôdy	Predpokladaná zmena funkčnej plochy bez záberu PP		
			spolu v ha		spolu v ha	z toho	
						Odv. skup. /BPEJ	výmera v ha
Polyfunkčná plocha	PP 1	Vtáčkovce	1,1000	-	0,8000	8/0777462	0,8000
	PP 2	Vtáčkovce	0,4150	-	0,3250	8/0777462	0,3250
SPOLU			1,5150		1,1250		1,1250

Tabuľka č.2: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej a lesnej pôde v hraniciach zastavaného územia obce Lipníky

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Vlastník/užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Iná informácia	
				spolu v ha	z toho				
					Odv.skup./BPEJ				výmera v ha
SPOLU			0,0000	0,0000					

Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy v obci Lipníky

Záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy v ha	Celkový záber	Poľnohospodárska pôda	Lesná pôda	Ostatná nepoľnohospodárska pôda	Chránená pôda	Odvodnenie
Mimo hranice zastavaného územia	6,1060	4,4350	-	1,6710	0,0000	-
V hraniciach zastavaného územia	0,0000	0,0000	-	0,0000	-	-
Spolu	6,1060	4,4350	-	1,6710	0,0000	-